

**10213002 számú Egészségügyi kártevőirtó megnevezésű
szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó
programkövetelmény**

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Egészségügyi kártevőirtó
- 1.2 Ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1021 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Egészségügyi kártevőirtó
- 2.2 Szintjének besorolása
  - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
  - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
  - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: az egészségügyi kártevőirtószerekkel, valamint gázosítószerekkel végzett tevékenység szabályairól szóló 16/2017. (VIII. 7.) EMMI rendelet

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

Az egészségügyi kártevőirtó a fertőző betegségeket terjesztő és más, az emberi egészségre, káros állati kártevők (rovarok és rágcsálók) elleni védekezés (megelőzés, irtás) területén végzi hivatását, hatósági engedély birtokában.

Munkáját egészségügyi, oktatási intézményekben, szálláshelyeken, élelmiszerek előállítására, tárolására, szállítására és forgalmazására szolgáló helyeken, vendéglátóipari és közétkeztetési egységekben, mezőgazdasági egységek, állattartó telepek épületeiben, építkezéseken, ipari területeken, pályaudvarokon, kikötőkben, hulladéklerakó telepeken, valamint lakossági és közterületeken végzi.

Az egészségügyi kártevők higiénés, járványügyi és gazdasági jelentőségének, a kártevők biológiai és életmódbeli sajátosságainak, megelőzési és irtási eljárások módszercsoportjainak és alkalmazásuk lehetőségeinek birtokában, az irtószerek toxikológiai tulajdonságainak, ártalmainak ismeretében, felelősséggel végzi munkáját.

A jogszabályban meghatározott egyes feladatokat egészségügyi gázmester irányításával végzi.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény:

Egészségügyi alkalmassági követelmény: Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESzCsM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama:

Kártevőirtó tevékenységi engedéllyel rendelkező vállalkozásnál betanított kártevőirtóként végzett egy év igazolt szakmai gyakorlat.

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 600 óra

7.2 Maximális óraszám: 660 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Az egészségügyi kártevők elleni védekezésre vonatkozó szabályozás előírásait betartja és betartatja, azokat megfelelően alkalmazza.	Ismeri az egészségügyi kártevők elleni védekezés hazai és nemzetközi szabályozását.	Elkötelezett a szakmai és a szabályt követő minőségi munkavégzés iránt.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott munkatárs, a munkacsoport munkájáért.
2.	Elvégzi a betegségeket terjesztő és más az emberi egészségre káros állati kártevők (egészségügyi kártevők) elleni védekezést.	Érti és ismeri a betegségeket terjesztő és más az emberi egészségre káros állati kártevők (egészségügyi kártevők) közegészségügyi, járványügyi és gazdasági jelentőségét.	Nyitott a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	Feladatait meggyőződéssel, felelősségteljesen végzi. Képes az önellenőrzésre, saját hibáinak önálló javítására.
3.	Egészségügyi kártevőket felismeri, azonosítja, a jelenlétükre utaló nyomokat vizsgálja, értékeli.	Ismeri az egészségügyi kártevők biológiáját, életmódját, közegészségügyi jelentőségét és gazdasági kártételét.	Szem előtt tartja és figyelemmel kíséri a különböző forrásokból származó információkat.	Önállóan, vagy szükség esetén szakmai segítséggel dönt a szükséges intézkedésekről.

4.	A kártevőfertőzöttség okait, feltárja, elemzi, értékeli és megfelelő javaslatokat ad a megelőzési lehetőségekre.	Ismeri mindazon mechanikai, technikai és technológiai módszereket, eljárásokat, amelyek alkalmasak a kártevők távoltartására, bejutásuk, megtelepedésük és helyi elszaporodásuk megelőzésére.	Elkötelezett a preventív szemlélet és cselekvés gyakorlatában, terjesztésében.	Következetesen, felelősséggel, érthetően végzi felvilágosító tevékenységét.
5.	Elkészíti a kártevők elleni védekezési (megelőzési és irtási mentesítési) terveket, programokat, stratégiákat.	Átfogóan és összefüggéseiben ismeri az egészségügyi kártevők elleni védekezés mindenkor érvényben lévő szakmai irányelveit.	Kellő kritikával mérlegelve a megbízói igényeket, tudatosan törekszik a szakmai szabályok érvényre juttatására.	A megbízóval együttműködve, esetleg új megoldásokat javasolva, önállóan dönt.
6.	A rendelkezésre álló módszerek közül a legalkalmasabbat kiválasztja, mind a hatékonyság, mind a kémiai és a környezeti biztonság figyelembevételével.	Ismeri a kártevőirtó tevékenység során alkalmazásra kerülő fizikai, biológiai és kémiai módszereket, irtószereket.	Törekszik az eljárások veszélytelen alkalmazására, a kockázatok minimalizálására, elfogadható szinten tartására.	Tudatosan kerüli a környezet felesleges vegyi terhelését.
7.	Kiválasztja és alkalmazza a kártevők elleni védekezést szolgáló technológiákat, eljárásokat, eszközöket, gépeket.	Ismeri az egészségügyi kártevők elleni védekezés eljárásait, technológiáit, a szükséges gépeket, eszközöket.	Motivált a kártevők elleni védekezési feladat sikeres végrehajtásában.	Felelősségteljes döntést hoz a megfelelő védekezési technológiák és eszközök kiválasztásáról, szakszerű használatáról.
8.	A megfelelő irtószereket kiválasztja, beszerzi, biztonságosan szállítja, tárolja, felhasználásukat dokumentálja.	Ismeri az irtószerek hatástani, toxikológiai, alkalmazhatósági tulajdonságait, a beszerzésükre, szállításukra, tárolásukra és alkalmazásukra vonatkozó előírásokat.	Igényes a hatékony munkavégzésre. Szem előtt tartva a környezetvédelmi, ökológiai szempontokat törekszik a felesleges környezet terhelés elkerülésére.	Felelősen alkalmazza, betartja a szakmai és a környezet védelmét szolgáló előírásokat.

9.	A kártevők biológiai, életmódbeli tulajdonságainak ismeretében kiválasztja a legmegfelelőbb irtási, mentesítési módszert.	Ismeri a megelőzés és a kártevőirtás módszereit, technológiáit, eljárásait.	A kártevőirtási feladatok szakszerű és eredményes teljesítésével törekszik a kártevőmentes környezet biztosítására.	Problémamegoldó tevékenységét megfelelő önkontrollal és szakmai képességeinek folyamatos fejlesztésével végzi.
10.	Használja, alkalmazza a kártevők elleni védekezés eszközeit.	Ismeri a kártevőirtás hatékonyság mérésének eszközeit, módszereit és számításának módját.	Törekszik az objektív értékelésre.	Döntéseiért - melyeket érhetően megindokol - felelősséget vállal.
11.	Elemzi és értékeli az adatokat, közli az eredményeket.	Ismeri a kártevők elleni védekezés integrált módszereit, eszközeit, az adatgyűjtés, értékelés módjait, a szükséges számítási, statisztikai alkalmazásokat.	Figyelemmel kíséri a tendenciákat és törekszik az objektív értékelésre.	Önálló javaslatokat ad a javító intézkedések végzésére.
12.	Informatikai és hagyományos eszközöket alkalmazva a tevékenységéről dokumentációt készít.	Ismeri az egészségügyi kártevőirtás szakmai nyelvezetét, a tevékenység dokumentálásával kapcsolatos hatósági elvárásokat.	Megértve és elfogadva az elvárásokat, formailag megfelelő, érthető dokumentumokat készít.	Felelősséggel és biztonságosan kezeli az adatokat.
13.	Alkalmazza a legmodernebb dokumentációs és telekommunikációs eszközöket.	Ismeri az informatikai és telekommunikációs eszközöket.	Törekszik az adatok biztonságos használatára, tárolására.	Felelősséggel és biztonságosan kezeli az adatokat.
14.	Felismeri a feladat végzéséhez előírt szakmai végzettség igényt.	Ismeri a csak egészségügyi gázmester szakmai irányításával végezhető feladatait, illetve a csak az egészségügyi gázmester által végezhető feladatokat.	Kész együttműködésre, közös munkavégzésre.	Feladatait az egészségügyi gázmesterrel együttműködve, felelősséggel végzi.

15.	Tanácsadása során érthetően, meggyőzően kommunikál, az idegen nyelvű kifejezéseket megérteti.	Átfogóan ismeri a kártevőirtó tevékenység elméletét és gyakorlatát, szakmai nyelvezetét, beleértve az idegen nyelvű szakkifejezéseket.	Empatikus hozzáállással érthető szakmai tanácsokat ad.	Önállóan, de szükség szerint más szakértőkkel konzultálva javaslatokat fogalmaz meg.
16.	Szükség esetén hatékonyan munkatársi elsősegélyt nyújt, orvosi segítséget kér.	Ismeri a munkatársi elsősegélynyújtás szabályait, technikáit, módszereit és felismeri az orvosi szaksegély szükségességét.	Figyelemmel kíséri a sérült állapotát, tudatosan végzi a szükséges beavatkozást, intézkedést.	Betartja az elsősegélynyújtási protokollt, tudatosan, felelősen cselekszik.
17.	Elhárítja a mérgezést okozó körülményeket, illetve megfelelő intézkedéseket tesz ezek megszüntetésére.	Ismeri a tevékenységéhez kapcsolódó munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi előírásokat, feladatokat.	Törekszik tevékenységének biztonságos kivitelezésére.	Betartja a munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi előírásokat.
18.	A veszélyes hulladékot megfelelően kezeli.	Azonosítja a tevékenysége során keletkező veszélyes hulladékot.	A veszélyes hulladékkal a jogszabályi előírásoknak és technológiai utasításoknak megfelelően jár el.	A veszélyes hulladékot felelősséggel kezeli.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A fertőző betegségeket terjesztő és más, az emberi egészségre káros állati kártevők elleni védekezés fontos közegészségügyi, járványügyi, társadalmilag hasznos tevékenység.

Az eredményes és biztonságos védekezést csak az egészségügyi kártevők higiénés, járványügyi és gazdasági jelentőségének, a kártevők biológiai és életmódbeli sajátosságainak, a megelőzési és irtási eljárások módszercsoportjainak és alkalmazásuk lehetőségeinek birtokában, az irtószerek toxikológiai tulajdonságainak, ártalmainak és azok megelőzési lehetőségeinek ismeretében lehet felelősséggel elvégezni.

Munkaerő-piaci igény folyamatos.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele: az előírt elméleti és gyakorlati képzési tartalmak sikeres és igazolt teljesítése.

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

„A képesítő vizsgára bocsátás feltétele: 80 órás irányított gyakorlati oktatáson történő részvétel igazolása. Ez a 80 órás gyakorlati oktatás magában foglalja a vizsgázó számára nélkülözhetetlen ismereteket, így a kártevőirtás minden területére kiterjedő, a felhasználandó irtószerek és eszközök alkalmazásának technológiáját, valamint azoknak a helyszíneknek (pl.: egészségügyi intézmény, szálloda, munkásszállás, konyha, szociális helyiségek, lakás stb.) a bemutatását is, ahol a kártevőirtási tevékenységre döntően szükség van.”

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az egészségügyi kártevőirtás elméleti alapjai

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A vizsgafeladat az alábbi témakörök tudásanyagát méri:

- Az egészségügyi kártevők biológiája
- Védekezési módszerek
- Irtószerismeret
- Jogszabályismeret
- Toxikológia
- Elsősegélynyújtás

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 40%

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Témakörök szerinti és összesítő értékelés. Bármely témakör elégtelen teljesítése (nem megfelelése) esetén a vizsga eredménye elégtelen.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább **51%**-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Kártevők elleni védekezés

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A vizsga helyszíne akkreditált képző intézmény vagy kártevőirtó szakvállalat demonstrációs terme, munkaterülete, amely rendelkezik a programkövetelményben előírt megfelelő

eszközökkel és tárgyi feltételekkel. A feladatlírásban meghatározott szituációnak megfelelően kiválasztja a célszerkezetet, a megfelelő irtószert, módszert, technológiát, a szükséges gépeket, eszközöket, anyagokat, védőfelszereléseket, elvégzi a szükséges tájékoztatást, felvilágosítást és a tevékenységgel kapcsolatos adminisztrációt

- 10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc
- 10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 60%
- 10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Nem megfelelő technológia-, irtószert kiválasztása, emberi egészséget és környezetet veszélyeztető súlyos szakmai hiba elkövetése, az egyéni védőeszközök nem megfelelő használata esetén a vizsgatevékenység nem elfogadható.
- 10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a feladatot megoldotta és a teljesítés során nem követte el a 10.3.5 pontban részletezett hibákat, továbbá, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 50%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A vizsgabizottság elnöke rendelkezzen felsőfokú végzettséggel, a vizsgabizottság rendelkezzen gázmesteri képesítéssel és érvényes működési nyilvántartási engedéllyel.

A képző intézményt képviselő, a gyakorlati képzés folytatásához szükséges végzettséggel rendelkező személy.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Egyéni védőeszközök:

- Védőruha
- Védőköpeny
- Fejvédő sisak, kobak
- Egyszerű légzésvédők, szájmaszkok
- Fél álarcok
- Teljes álarcok
- Légzésvédő betétek
- Védőszemüveg
- Védőkesztyűk
- Védőcipők

Rovarirtó szerek, kijuttató eszközök:

- Porozószerkezetek, granulátumok
- Rovarirtó permetező szerek (valamennyi formuláció)
- Hidegköd-képző szerek
- Melegköd-képző szerek
- ULV rovarirtó készítmények
- Csalátkepek, gél-csalátkepek
- Porozó gépek

- Permetező gépek
- Hidegköd-képző gépek
- Melegköd-képző gépek
- ULV képző gépek
- Motoros permetezők
- Gél kijuttató eszközök
- Mérőeszközök (vödör, mérőedény)

Rágcsálóirtó szerek, eszközök:

- Rágcsálóirtó csalétkék (valamennyi formuláció)
- Rágcsálóirtó hab aeroszol
- Rágcsálóirtó szerelvények (patkányetető láda, egéretető doboz stb.)
- Csapdák a rágcsáló elpusztítására
- Rágcsálófogó ragasztós felületek

Madarak távoltartására szolgáló eszközök:

- Tüskék
- Hálók
- Riasztó eszközök

Irtószermentes termékek, monitoring eszközök:

- Kártevők jelenlétét kimutató eszközök
- Nagyfeszültségű és ragadó-lapos elektromos rovarcsapda
- Csótánycsapdák (papír, műanyag)
- Ágyi poloska csapdák
- Repülő rovar csapdák
- Rágcsálócsapdák (élve-fogó, ragadó-lapos, gyűjtő, stb.)
- Mintavevő szippantó csövek, minta tároló edény

Elsősegélynyújtó eszközök, mentőládák, ellenszerek

Számítógép internet kapcsolattal

Veszélyes anyagok tárolására szükséges eszközök

Dokumentációhoz szükséges eszközök

Figyelemfelhívó táblák és feliratok

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A projekt feladat teljesítéséhez a 10.5 pont alatt felsorolt eszközök használhatók.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

<p>11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek</p>
--

Elméleti és gyakorlati képzési idő aránya: 50% – 50%

A képesítő vizsgára a Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége (MaKOSZ) és a Magyar Egészségügyi Gázmesterek Egyesülete (MEGE) érdekképviselői szervek részéről is egy-egy vizsgabizottsági tagot szükséges delegálni.